

We wish to thank the following
institutions for lending works:

Art Museum Bacău
Iași Art Museum Collection
Kinema Ikon, Arad
National Library, Bucharest
National Film Archive, Bucharest
National Museum of Contemporary
Art (MNAC), Bucharest

We wish to thank the following
collectors for lending works:

Octavian Brandeu
Timotei Nădășan
Cosmin Năsui
Ovidiu Șandor
Adela Virgolici
And the collectors that wish to
remain anonymous

With the courtesy of:

Galeria Nicodim, Bucharest
Plan B Foundation, Cluj- Napoca
PSM Gallery, Berlin
Anticariat Unu, Bucharest

NOTES ON A LAND SCAPE

WIM WAELPUT

B. 1979, is the founding director and curator of KIOSK, a venue for contemporary art in Ghent, affiliated with the School of Arts. At KIOSK he curated shows with, among others, Leonor Antunes, Katinka Bock, Runa Islam, Vincent Meessen, Ulla von Brandenburg, Slavs and Tatars, Thea Djordjadze and Edith Dekyndt. He is member of the acquisition committee of the collection of the Flemish Community and the Flemish Parliament and he has been member of several juries and advisory boards.

NOTES ON A LANDSCAPE

WIM WAELPUT

Curator

Abordând o perspectivă transistorică asupra peisajului artistic din România, expoziția *Notes on a Landscape* cuprinde lucrări de la începuturile tradiției moderne până la mișcările artistice contemporane. Expoziția propune o explorare topică a preocupărilor reprezentative, a problemelor legate de identitate și a condițiilor geopolitice. Oferă o lectură alternativă a înțelegerii convenționale a istoriei artei, subliniind exact acele narațiuni și perspective care sunt adesea trecute cu vederea.

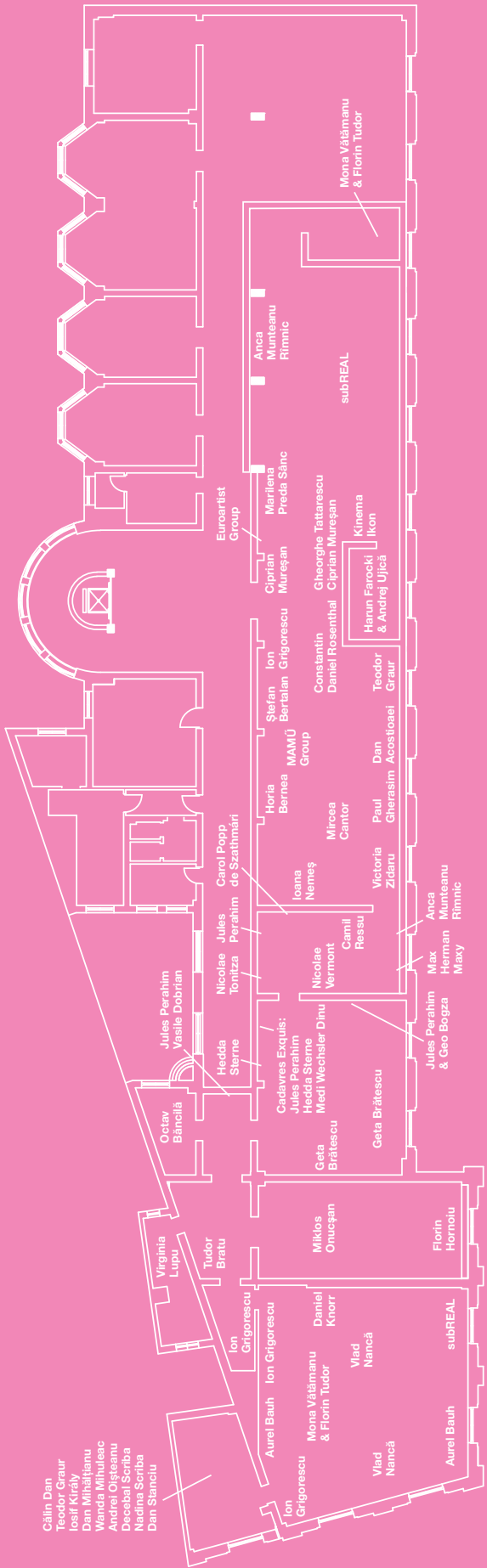
Expoziția cuprinde cinci capitole care pun la îndoială dezvoltarea strategiilor artistice pe fundalul unor teme sociale sau politice mai largi. Primul capitol, *Fluid Identity / Identitate Fluidă*, explorează noțiunea de identitate, construcția și manifestarea ei ca un concept național sau cultural. *Artists as Witness / Artiștii ca martori* și *The Hybrid Artist / Artistul hibrid* abordează impactul schimbării mediilor sociale și politice asupra producției artistice, concentrându-se asupra rolului artistului ca observator al timpului și ca locuitor versatil al împrejurimilor. *My Beloved Bucharest / Preaiubitul meu București* investighează practici care se ocupă de spațiul public (controlat) sau recunosc potențialul liberator al celui privat. În cele din urmă, *Decolonising the Self / Decolonizarea Sinelui* descoperă apariția unei noi scene de artă în căutarea unei noi identități culturale în timpul și după perioada de tranziție. Mai degrabă decât stabilirea unui cadru conceptual rigid, aceste capitole creează o structură, un set de direcții libere care permit o abordare eterogenă și o explorare subiectivă și neexhaustivă a complexităților societății românești și a producției sale de artă. Expoziția include lucrări de artă din atelierele artiștilor, dar și din mai multe colecții instituționale și private din România.

Prin evidențierea narațiunilor și a perspectivelor care sunt adesea trecute cu vederea, această expoziție sugerează o interpretare alternativă a modului tradițional de a înțelege istoria artei.

Taking a transhistorical perspective on the artistic landscape in Romania, the exhibition *Notes on a Landscape* encompasses works from the beginning of the modern tradition to contemporary artistic positions. The exhibition proposes a topical exploration of representational concerns, issues on identity, and geopolitical conditions. It gives an alternative reading of the conventional understanding of art history by emphasising exactly those narratives and perspectives that are often overlooked.

The exhibition encompasses five chapters that question the development of artistic strategies against the background of broader social or political themes. The first chapter, *Fluid Identity*, explores the notion of identity and its construction and manifestation as a national or cultural concept. *Artists as Witness* and *The Hybrid Artist* address the impact of changing social and political environments on artistic production, focusing on the role of the artist as an observer of their time and as a versatile inhabitant of their surroundings respectively. *My Beloved Bucharest* investigates practices that deal with the (controlled) public space or recognise the liberating potential of the private. Finally, *Decolonising the Self* unearths the emergence of a new art scene in search of a new cultural identity during and beyond the time of transition.

Rather than establishing a rigid conceptual framework, these chapters forge a structure, a loose set of directions that enable a heterogeneous approach and a subjective and non-exhaustive exploration of the complexities in Romanian society and its art production. The exhibition features artworks on loan from artist's studios and several Romanian institutional and private collections.

NOTES ON A LANDSCAPE

FLOOR PLAN

Expoziția Centrală Art Safari 2017 Central Exhibition

NOTES ON A LANDSCAPE

ARTIȘTI EXPOZANȚI EXHIBITING ARTISTS

Expoziția Centrală Art Safari 2017 Central Exhibition

Curator: Wim Waelput
Assistant curator: Phyllis Dierick

- Dan Acostioaei

Octav Băncilă

Aurel Bauh

Horia Bernea

Ștefan Bertalan

Geo Bogza

Geta Brătescu

Tudor Bratu

Mircea Cantor

Călin Dan

Medi Wechsler Dinu

Vasile Dobrian

Euroartist București

Group (Teodor Graur & Olimpiu Bandalac)

Harun Farocki & Andrei Ujică

Paul Gherasim

Teodor Graur

Ion Grigorescu

Max Herman Maxy

Florin Hornoiu

Kinema Ikon (George Sabău, Caius Grozav, Judith Angel, Peter Hùgel, Florin Hornoiu, Ioan Ciorbă, Romulus Bucur, Călin Man)

Iosif Király

Daniel Knorr

Virginia Lupu

MAMŪ Group (Elekes Károly & Garda Aladár)

Dan Mihăițianu

Wanda Mihuleac

Anca Munteanu Rîmnic

Ciprian Mureșan

Vlad Nancă

Gellu Naum

Ioana Nemeș

Andrei Oîșteanu

Miklos Onucsan

Jules Perahim

Marilena Preda Sânc

Camil Ressu

Constantin Daniel Rosenthal

Nadina Scriba

Decebal Scriba

Dan Stanciu

Hedda Sterne

subREAL

Carol Popp de Szathmári

Gheorghe Tattarescu

Nicolae Tonitza

Mona Vătămănu & Florin Tudor

Nicolae Vermont

Victoria Zidaru

Călin Dan

Teodor Graur

Iosif Király

Dan Mihăițianu

Wanda Mihuleac

Andrei Oîșteanu

Decebal Scriba

Nadina Scriba

Dan Stanciu

Octav Băncilă

Jules Perahim

Vasile Dobrian

Nicolae Tonitza

Hedda Sterne

Cadavres Exquis: Jules Perahim, Hedda Sterne, Medi Wechsler Dinu

Geta Brătescu

Carol Popp de Szathmári

Ioana Nemeș

Mircea Cantor

Paul Gherasim

Acostioaei

Dan

Teodor Graur

Constantin Daniel Rosenthal

Nadina Scriba

Decebal Scriba

Dan Stanciu

Hedda Sterne

subREAL

Carol Popp de Szathmári

Gheorghe Tattarescu

Nicolae Tonitza

Mona Vătămănu & Florin Tudor

Nicolae Vermont

Victoria Zidaru

FLUID

IDENTITY

NOTES ON A LANDSCAPE

IDENTITATE FLUIDĂ **FLUID IDENTITY**

Expoziția Centrală Art Safari 2017 *Central Exhibition*

Primul capitol **First Chapter**

Acest capitol are ca punct de plecare pictura *România Revoluționară* a pictorului evreu din spațiul austriaco-maghiar Constantin Daniel Rosenthal. Lucrarea a fost creată la Paris în 1848 și o portretează pe Mary Grant, cunoscută sub numele de Maria Rosetti, soția liderului politic Constantin A. Rosetti, în costum tradițional românesc. A devenit un simbol pentru poporul român și deține un loc important în imaginile naționaliste ale țării, în ciudă faptului că nici pictorul său, nici modelul său nu erau români. Acest tablou, expus proeminent la Muzeul Național de Artă, este prezentat în expoziție ca o reproducere în manualul școlar *Istoria românilor*. Această carte a fost scrisă de istoricul Petre P. Panaitescu, publicată pentru prima oară în 1942 și retipărită fără modificări în 1990, ignorând astfel istoria recentă a României.

Fluid Identity examinează noțiunea de identitate națională și culturală ca proces schimbător în istoria României. În acest sens, ea ia în considerare diferitele moduri de colectare și afișare a elementelor culturale românești, în funcție de contextul social sau politic. Această analiză combină manifestările auto-definiției românești cu răspunsurile critice ale artiștilor la aceste manifestări, în încercarea de a expune artificialitatea identității prin demistificarea sau chiar deconstruirea acesteia.

Acest capitol explorează, de asemenea, diferite narațiuni ale identității rurale: societatea țărănească ca mișcare ideologică, recuperarea elementelor folclorice ca tendință cultural-politică și interconectarea cu identitatea religioasă. Se referă la modul în care mediul rural a informat practicile artistice din punct de vedere pictorial, formal și conceptual. În același timp, artiștii au ales în mod deliberat să lucreze într-un mediu rural pentru a scăpa de ideologiile dominante. În acest sens, spațiul rural a devenit un loc important pentru experimentare.

This chapter takes the painting *Revolutionary Romania* from the Jewish Austrian-Hungarian painter Constantin Daniel Rosenthal as a starting point. The work was created in Paris in 1848 and portrays the British Mary Grant – known as Maria Rosetti and wife of political leader Constantin A.

Rosetti – dressed in a Romanian folklore costume. It has become a symbol for the Romanian nation and holds an important place in the nationalistic imagery of the country, despite the fact that neither its painter nor its model were Romanian. This painting, prominently on view at the National Museum of Art, is displayed in the exhibition as a reproduction in the school manual *Istoria românilor*. This book was written by historian Petre P. Panaitescu, first published in 1942, and reprinted unaltered in 1990, thus disregarding the recent history of Romania.

Fluid Identity examines the notion of national and cultural identity as a changeable process within the history of Romania. In doing so, it considers the various ways Romanian cultural elements were collected and displayed, depending on the social or political context. This analysis juxtaposes the manifestations of Romanian self-definition with the artists' critical responses to these manifestations, in an attempt to expose the artificiality of identity by demystifying or even deconstructing it.

This chapter also explores various narratives of rural identity: the peasant society as an ideological movement, the recuperation of folkloristic elements as a cultural-political trend, and the interconnection with religious identity. It looks at how the rural environment informed artistic practices pictorially, formally, and conceptually. At the same time, artists deliberately chose to work in a rural environment in order to escape dominant ideologies. In this regard, the countryside became an important place for experimentation as well.

ARTISTS

AS

WITNESS

NOTES ON A LANDSCAPE

ARTIȘTII CA MARTORI **ARTISTS AS WITNESS**

Expoziția Centrală Art Safari 2017 **Central Exhibition**

Al doilea capitol **Second Chapter**

În 1848, pictorul român Carol Popp de Szathmări a început să experimenteze cu daguerrotip, o formă de fotografie timpurie. Călător pasionat, a documentat diferite evenimente istorice din jurul lui. În aprilie 1854, de Szathmări a umplut un vagon, pe care l-a folosit ca pe un laborator fotografic, cu camerele și plăcile de sticlă, și a mers la granița Dunării pentru a documenta luptele dintre armatele rusești și turcești în timpul războiului din Crimeea. Acest lucru l-a făcut să fie unul dintre primii fotografi pe câmpul de luptă.

Artiștii au funcționat întotdeauna în contextul realității climatului socio-politic și economic în care trăiau, dar unii artiști au integrat gândurile și traumele mediului înconjurător în lucrările lor. În momente de cenzură și control strict de către autorități, actul simplu de înregistrare poate fi ușor etichetat ca activitate disidentă. Ca martori ai mediului socio-istoric, artiștii se exprimă pe diferite nivele. Activitatea lor poate lua forma unei satire ascunse, poate acționa la granița dintre artă și jurnalism sau poate prelua rolul unei cronici. Prin explorarea unor noi forme de povestiri, artiștii ar putea să prezinte o voce disonantă și să provoace modele dominante de informație vizuală.

In 1848, the Romanian painter Carol Popp de Szathmări began to experiment with daguerreotype, an early form of photography. A passionate traveller, he documented different historic events around him. In April 1854, de Szathmări filled a wagon, which he used as a photographic laboratory, with his cameras and glass plates and went to the border of the Danube to document the fighting between the Russian and Turkish armies during the Crimean War. This made him one of the first combat photographers in the battlefield.

Artists have always operated in relation to the reality of the socio-political and economic climate in which they lived, but some artists unequivocally incorporated the thoughts and traumas of their surroundings in their works. In times of strict censorship and control by authorities, the simple act of registration can easily be labelled as a dissident activity. As witnesses to their socio-historical surroundings, artists express themselves on different levels. Their work can take the form of covert satire, act on the border of art and journalism, or take on the role of a chronicle. By exploring new forms of storytelling, artists might bring forward a dissonant voice and challenge dominant models of visual information.

THE HYBRID ART PRACTICE

NOTES ON A LANDSCAPE

PRACTICA ARTEI HIBRIDE THE HYBRID ART PRACTICE

Expoziția Centrală Art Safari 2017 Central Exhibition

Al treilea capitol **Third Chapter**

Născut în 1914 într-o familie evreiască de intelectuali din București, Jules Perahim, al cărui nume real era Jules Blumenfeld, a fost o figură importantă în cercurile artistice românești avangardiste și suprarealiste din anii 1930. A contribuit la numeroase ziare periodice, cum ar fi *UNU* și *Alge*. Fiind condamnat pentru viziunile sale antifasciste și socialiste, el a fost forțat să fugă în 1940, pentru ca apoi să revină în România abia în 1944. Perahim a folosit o varietate de mijloace media pentru a se exprima (grafică, pictură, spectacol, scenografie etc.). El a fost un personaj complex, idiosincraziile sale sunt discernibile în practică să de artă, dar și în biografia sa, pe care a rescris-o de câteva ori. Instaurarea fascismului și asumarea mai târzie a puterii de către comuniști au constituit condiții dificile pentru artiști. Ca unameleon, Perahim se adapta mereu la mediul schimbător al politicii de stat. Chiar și în aceste condiții, fiind frustrat de lipsă libertății artistice, a părăsit țara în 1969 pentru a se stabili la Paris.

Caracterul multilateral și controversat al carierei lui Perahim constituie stimulentele principale ale acestui capitol în care explorăm activitatea artiștilor care experimentează cu diferite moduri de exprimare și distribuție. Această difuzie în producția artistică a crescut exponențial în perioadele marcate de tensiuni între artă și politică, cum ar fi perioada interbelică sau momentele de guvernare comunistă rigidă. Pe de o parte, a existat o renunțare la valori dominante și o căutare a unui nou limbaj vizual. De exemplu, artiștii avangardiști experimentau cu poezie și scriere automată. Pe de altă parte, artiștii s-au implicat în mod egal în domeniul graficii, pentru a transmite un anumit scop politic sau militant sau pentru a-și asuma un rol pasiv. Tradiția diversă și experimentală a ilustrației cărților copiilor în timpul comunismului mărturiseste această explozie în experimentare.

Born in 1914 to a Jewish family of intellectuals in Bucharest, Jules Perahim, whose real name was Jules Blumenfeld, was an important figure in the Romanian artistic avant-garde and surrealist circles of the 1930s. He contributed to various periodicals, such as *UNU* and *Alge*.

Oppressed and prosecuted for his antifascist and socialist views, he was forced to flee in 1940, only returning to Romania in 1944. Perahim used a variety of media to express himself (graphics, painting, performance, scenography, etc.). He was a complex character; his idiosyncrasies are discernible in his art practice, but also in his biography, which he rewrote a few times. The rise of fascism and the later assumption of power by the communists posed difficult circumstances for artists. Like a chameleon, Perahim was always adapting to a changing environment of state-politics. Frustrated by the lack of artistic liberty, however, he finally left the country in 1969 to settle in Paris.

The multifaceted and controversial nature of Perahim's career forms the primary incentive for this chapter in which we explore the work of artists who experiment with different modes of expression and distribution. This diffusion in artistic production increased exponentially during times marked by tensions between art and politics, such as the interwar period or the moments of rigid communist rule. On the one hand, there was a renunciation of dominant values and a search for a new visual language. For example, avant-garde artists have been experimenting with automatic poetry and writing. On the other hand, artists were equally engaged in the field of graphics, in order to convey a specific political or militant aim or to take a passive stand. The diverse and experimental tradition of children's book illustration during communist times bears testimony to this explosion in experimentation.

MY BELOVED BUCHAREST

NOTES ON A LANDSCAPE

PREAIUBITUL MEU BUCUREȘTI **MY BELOVED BUCHAREST**

Expoziția Centrală Art Safari 2017 *Central Exhibition*

—
Al patrulea capitol **Fourth Chapter**

Împrumutându-și titlul din filmul lui Ion Grigorescu, *My Beloved Bucharest* se concentrează asupra lucrărilor de artă care se referă la spațiul public al Bucureștiului. Aceste lucrări examinează corelația dintre arhitectură și planificare urbană, între ideologie și structurile de putere. Practicile artistice care curăță mediul public sunt expuse alături de lucrările de artă care recunosc potențialul de eliberare al mediului privat.

Regimul lui Ceaușescu a controlat în mod ideologic spațiul public, marcat de demolarea texturii istorice a Bucureștiului și de inițierea transformărilor urbane care au avut un impact extraordinar asupra structurii sociale a orașului. În *My Beloved Bucharest*, Grigorescu a filmat în secret viața din București, din interiorul unui tramvai. Filmul a fost realizat în 1977, după cutremurul care a demolat mari părți ale orașului și i-a permis lui Ceaușescu să forțeze agenda sa megalomaniacă. Lucrarea lui Ion Grigorescu este prezentată în legătură cu lucrarea fotografului modernist Aurel Bauh.

Un evreu născut în România, Aurel Bauh a studiat la Berlin cu sculptorul Alexander Archipenko și la Paris cu Fernand Léger. Din 1937 până în 1960, el a locuit la București, unde a deschis un studio de portret fotografic, numit 43, care a devenit rapid un loc important de întâlnire pentru alți artiști avangardiști cum ar fi Theodore Brauner, Jules Perahim și Geo Bogza. Bauh a fotografiat amplu Bucureștiul. Imaginile au fost publicate în 1957 în albumul *București*, ilustrând dinamica și frumusețea orașului.

Borrowing its title from Ion Grigorescu's film, *My Beloved Bucharest* focuses on artworks that refer to Bucharest's public space. These works scrutinise the correlation between architecture and urban planning, between ideology and power structures. Artistic practices scouring the public environment are exhibited alongside artworks that recognise the liberating potential of the private environment.

Ceaușescu's regime ideologically controlled public space, marked by the demolition of Bucharest's historical texture and the initiation of urban transformations which had a tremendous impact on the social fabric of the city. In *My Beloved Bucharest*, Grigorescu secretly filmed daily life in Bucharest, from inside a tram. The film was made in 1977, after the earthquake that demolished large parts of the city and enabled Ceaușescu to force through his megalomaniac agenda. The work of Ion Grigorescu is presented in relation to the work of modernist photographer Aurel Bauh.

A Romanian-born Jew, Aurel Bauh studied in Berlin with the sculptor Alexander Archipenko and in Paris with Fernand Léger. From 1937 to 1960, he lived in Bucharest, where he opened a photographic portrait studio, called 43, which quickly became an important meeting place for other avant-garde artists such as Theodore Brauner, Jules Perahim, and Geo Bogza. Bauh extensively photographed the city of Bucharest. The images were published in 1957 in the album *București*, depicting the dynamics and the beauty of the city.

DECOLONISING

THE SELF

NOTES ON A LANDSCAPE

DEOLONIZAREA SINELUI **DECOLONISING THE SELF**

Expoziția Centrală Art Safari 2017 *Central Exhibition*

—

Al cincilea capitol **Fifth Chapter**

Decolonizarea sinelui explorează apariția unei noi scene de artă și căutarea unei noi identități culturale după revoluția (mediatizată) din 1989, în timpul și după tranziția ulterioară. Se referă la practicile artistice care provoacă istoriografia românească, care de zeci de ani a subliniat în mod constant realitățile politice impuse de partidul comunist și modul în care acestea au determinat deconstrucția și reconstrucția narațiunilor culturale.

Odată cu deschiderea frontierelor, artiștii își găseau locul într-un context internațional și căutau încă o dată un nou limbaj vizual, facilitat de noile tehnologii și de democratizarea mijloacelor de informare în masă, cum ar fi audiovizualul. Cu toate acestea, intrarea artiștilor pe piață globală i-a împins să abordeze dihotomiile între Est și Vest, atât din trecut cât și din prezent, și să contesteze imaginea stereotipică a României în Occident.

Decolonising the Self delves into the emergence of a new art scene and the search for a new cultural identity after the (mediatized) revolution of 1989 and during and beyond the subsequent transition. It looks at artistic practices that challenge Romanian historiography, which for decades had consistently emphasised the political realities imposed by the communist party, and how they have prompted the deconstruction and reconstruction of cultural narratives.

With the opening of the borders, artists were finding their place in an international context and were once again looking for a new visual language, facilitated by new technologies and the democratisation of media, such as video. Yet, entering the global arena compelled artists to address past and present dichotomies between East and West, and to challenge the Western stereotypical image of Romania.

